

قیمتی ۵۰ دینار		
آره	ایشت	۱۲۰ دینار
۶	آیه	۶۵
۳		۳۵

آذربایجان

مدیر:
اسماعیل شمس
اداره: نین سلی سارخان عیالی

بو روزنامه آذربایجان دمورقات فرقه‌نین اورغالیدر

بو یوک داش گوتورمک وورماق دیمکدر!

دیه‌رلرکه حقیقی دیمک آجیلر! لکن آجی اولسا ترقی و تکامله دوغرو ابرله گیتک ایستین بیر اجتماعدا قورولوشدا ان ضروری و لازمی مسئله لرین بیریدیر. آنجاق بو آجی حقیقی دیمکله که هر اجتماعده و اجتماعی تشکیل و برهنه افراده سورون نقصان لار و عیبلری اصلاح ایتمک ممکن اولایبلر.

بو یاختین زماندا نهضت اثرینده بی دموکراتیک بیر تشکیلات قوروب نوزو، وری ایستدیگیمز کیمی ائاره ایتمک، ترقی و تکامل وسیله لرینی نوز الیمز ایله فراهم ایتمک ایچون بو یوک بیر آزادلیق و قدرت اله ایتیشیک بزمیم بو یولدا دولتمیز شعارلاردا ییریمی ده بودر که، سوزدن آرتیق عمله اهمیت ویرمیلیک، لکن دیمک لازمدر که بو باره ده جوخ دوشونملی و بو شعاری اولد. یجیا حیاته کچیرمیلیک.

بو آجی در ایسه لکن بیر حقیقت در که اولایلر سچن دوره لریه سنین قاتیری آلتدا هاله بیر چو خومزدا سوز و فلسفه توخوماق عرضی آرادان گیتمه ییدر. هله ایندیده ایسته رایسه فرقه و ایسترایسه اداره تفکلاتلاریندا بیر ایش یا بیر مصلحت ایچون نیه نفرت اولاند. یقدا سوز و فلسفه میدانی آجیلر مجلده توپلانلار محسوسات و عمل عالمنن گویا بی خبر اولوب خیال و آرزو عالمنه جوهر اراق ه کچیک بیر ایشی بووردوب، بو یوک تکلیفلر و پیشه‌لار اورتایا آیلار. هر کیم نوز چاییشا ایلقدان و نوزون اوزادی، یشهاد لارینین تریکله عملی اولماسیندان بیر لجه ساعت دانیشیر بونلار عمل عالمنن سون درجه اوزا خلاشپ، یشهاد لارینین حیاله سیمچمسی ایچون زمان، مکان و باشقا خارجی شرایطی اصلا نظرده دولمایرلار. دوغرو دالدا اگر نولکهمیزده اولان شرایط و وضعیتن خبر سیز اولان بیر شخص بو کیمی جلده لرین بیر چو خومزدا حاضر اولورسا آرزوئی باشقا بیر محیطده و باشقا بیر نولکهمه ظن ایدر دیمک هیچ نه مبالغه ایستمه ییشک. بولا سورودر که او یشهادلار، او فلسفه لری آنجاق جلده اوطا ایدن اقلیر و

بشی مالکترین بشری ادا لرینی بهره بارمیشده اظهار ایتیلر چناق والی انجمن ایتیدن گچمیش قانونی اونلار گومزده و گندیلترین قانونی موجبه رفتار ایتده لرینی توصیه بویردیلار. والی جناب لاری سلی اولد. لسه و فرقه تشکیلاتلارینا رسیده لیک ایتدیکدن سونرا گون اورتلان ه گچمیش تهریز وارده اولدیلار.

لالار بیلطری یاخیندا چکله چکدر

آذربایجان روزنامه سنین ۲۵۱ نمره سینده شهر خورید سیرخ طرفیندن ساتیلان لالار بیلطری چکله مکی مؤسسه نده اعتراض و حکایت اولنوسدی بیلطریلر ساتیلماق مامیتله (تسافاته نصفدن علاوه بیلطریلر) لره چکدر مرامسی تاخیرده دولودر ولی شهر خورید سیرخ نظره آلوب که ایگرمی گونده قدر بیلطریلر ساتیلماق باطل اولد. دین غمنا لرعه چکدر، اقدام ایشون.

شهر خورید مؤسسه صحیه اداره می معاونی اطرافدا

صحیه اداره می طرفیندن ادار. معاونی، خوی، مرند، سلماس و ماکو شهرلرینه ماسارپ ایلمک، اوراتین مرضخانه لرینده نواصن وارایسه رفح ایتین. بشلیکه آدی دولور ماکو ۲۰ تخت خوابلی بیر مرضخانه تین یاخینلاردا تاسیس اولوناسینی نظره آلدیدر. اوراتین اطراف کدرلرینه ده تیز بیر زماندا حکیم کوسکی لری گوندربیلچکدر.

سلماس مرضخانه سنین تخت خوابی آز اولدیه گورد. بئسی دن (۷) تخت خواب علاوه ایدلیدی. آقای دولور امیر افشار آیین ۲۸ نه تهریزه قایدیب اطرافدا اولان مرضخانه لرین بشی احتیاج لاری رفح ایتمک ایچون یاخسین زماندا، او مرضخانه لر ایچون صحیه نواصنای گوندربیلسمی تحت فرازه آیتیدر.

داخله خبر لری

آذربایجان والی سنین اهر خطنه مسالرتی گچن گون ساعت ۵ صبح ۲۸ مره تهریزده والی جناب لاری آقای دکتر مناش و آقای ذرال دلتیان ایله برابر کندیلرین احتیاج و یاخینلارین یاخیندان آغا اولاق و سلی اولدولرین وضعیت رسیده لیک ایتمک ایچون تهریز اهر خطنه سات ایتیلر. کندرده اهالین احتیاجاتی نظره آلاق اولانلرین نواصن یاده دافت بویردیلار. کندیلر والی جناب لاریندان بیر و اونین نجه ویرنه سن سورودم

قاسم فیروزان

اوجالیدیقا کیچیلمه لی یک! ...

دنیا ده سادات فلسفی باغی بیر جمعیه بزمدر که، اونین آجاری بیر جوخ آدلار ایچون ایتکین بیر حالدار. بیز لوایتکین آجاری اختاریب تیارلی جمعیلرین ایچینده کی، عصارلر بوی گزلین اعلشی معنلاری حل ایتدیلیک. سن طن ایدر، م که او آچار گولر ده دگندر بک. بیزده ویرنه نوز ایچیرمیزده در- بیز بیر قدر کبرو غرور آدلان بدیمک دوغوجی انسانیت یولوندا قدم وورماق نوزووی حاضرایشک بو آجاری تاسیق چوخ دا مشکل اولماچا در چوک (انسانیت عالمین ان بیرنجی هرطی آجاق غس لبق، اخلاق، رفتار و سمیت در) بیر انسان شوز حیات تاریخینن گچمیش و ایندیکی صحیه لرینه یاغیب شوز حیاتیین نه اولدیه لایق بیر ضرورته دگ ایدیلر، لو آدم تویینی دنیانین ان خیار بیر انسانی اولراق ققی ایتیلدیرده یو آنددر دیت واستکاره اوباند. بران مستبد دیکتاتور لارین ظلم لری، خود پسند اسانلارین تفریاجی آلالرین مصلحتی اده لری و یا لایق یوللارین های کوی و عارلا تفرلاری تاریخده و بشریت عالمینده بویوک بیر کین و غرت اوباندیریشی و آخره قدر اوباندیراچاند.

دنیا خبر لری

لندن هندوستان د پست و فکراف مامورلارینن احتیاسی گیتدیگجه تومسه تاپیر. اعتصابات ترجه سفده بیر جوخ تفراف و مکتوبلار توذیع اولوناییب و نظن ایشلری ده مرتبه لیکدن دوهره در.

کارمندیلرین نایندلری ایلدولت آراسیندا مزدرلرین آرتیریلما سیندان نوتری مذاکره گیدیر.

۱۳۰۰ نفر ترست بنشورده حبس اولان ضد فاجیت لردن منظرلر اداره می بیر اعتراضانه گوندربیلچک و آجلیق اعلان ایتدیگیزه باغلیا راق هیچ کس یزدن استطاق آفاق ایتدیر.

پاکو- هفتار دا جای بیسی موفیت دوام ایدیر.

چکسلواکی جمهوری د کتر اداره بشی بیر نطق سوزلیمه د اظهار ایتیدر که چکسلواکی خلقی منابین ملی لشبریمه منی ودا. یقدا ره می لاینددر بشی چکسلواکی خلقی آرتیق محصول تولید ایتمک چا هریشد.

اجتماعی مسئله لرین

فرقه خبر لری

۹ نجی و ۱۰ نجی حومه لری عضولرینه کلینی اولد لور کورم چوسد. زلار و حکم آواردا یاها بان لری به اختصار اولوتور که، ستارخان بارا. ملی تهریز ۵۰۰ کومیت سی تشبیه صحیه و تشبیه طرفیندن، منجم حیالیندا کی صحیه اداره می گیتک ندرتند، لارم اولان وقت لرد، یو خاریدا یازیلان مظهرین اعلشی می، اوسعه اداره میته مراحه ایشوش ۶ نجی حومه ده بدیهی بیر گچیه ستارخان بارا ملی تهریز شهر فوجیه سنین ۶ نجی حومه میلنده چمه گونی اولنشی ده اولراق بدیهی وادی بیر گچیه گچیریشد. ۷ نجی حومه ده تودیع جلسمی غری قاردا لاریلر و دستر. طهری باحی صحیه ده

قلمی خشتار

شهر ده حمل و نقل

انتظام سیرلیغا قلمی سورنده سون قورولمالی در خیابانلاردا حرکتین یوزولتیلی و انتظام سیرلیق عرقه تومک شهر اهالیلرین و حمل و نقل وسایلین حرکتی بویوک امکالارلا دوچار ایتیدر.

شهرین انتظامین گوزلمک هر آلمین شوز وظیفه می اولدیه یا عیباراق متاسفانه یز، اهالینن چوخلو نظم و انتظامه لایق او. لیدیلرینی گوریرک.

اوتوموبیل لر یاده دولاری ترک ائدیب خیابانلار گندملرین انتظام سیر حرکتی تیجه سینده سحر دن آختاما قدر یوز لجه چانی خطرلر مسکن در که وجوده گسین.

انگلینس ۳۰۰۰ نفر لریین خلیج فارسا حمل لری دلی تفراف و زمانه سنین یازد یقیا گورد انگلستانین ایکی حری گیمی خلیج فارس بندرلرینه یاخینلاردا دولورلار ابراز و انگلیس عت هر کستین خاصنی قورولمالان نوتری گوندربیلچر کانالدا

کانادا دولتی اوج بولا فایران بویوک کارخانه قوتورل آلتیا آلدیدان سوزا لو کارخانه لرین کارگرلری اعتصاب ایتیدر. کانادا اعتصاب ایدن کارگرلرین سانی ۵۰۰۰ نفر دن آرتیدر. آمریکادا آموختدیرس- آزانسین یلدیردیگ گورد تیر آیین ۲۵ نده آمریکادا تشکیلاتان سا نوسبروتون گیزی جلده سینده قشطر ایتدیکم قورولانلارلر بیر طیرن غردن آرتیق بیر لجه

تبریز مدرسه لرینین تاریخچه سی

۱۳۱۷ قمری ده سعادت مدرسه
سی آقای میرزا ابراهیم خان شمس
آوردی تین مدرسه بیلده مجدداً تکرار
لریشده تاجیس اولوندی، بو مدرسه
شجاع الدوله خاندانلار سینه ۱۳۲۹
قمری ده عارت اولدی و شمس آوردی
طهرانا گئیدی و گینه ۱۳۱۷ قمری ده
بیر عده اولو و پالی لارده ان دولت دن
ایجازه آلدیلار که ابرائین بعضی نقطه
لریشده مدرسه عائر ایشین لر، او
جمله دن تبریزده و موورول مدرسه سی
آمریکالی لار طرفیندن و کاولیک لر
مدرسه سی فرانسه لر طرفیندن تاجیس
اولوندی که لوتجی سی ۱۳۱۷
شمسی ده منحل و عارت و آتیه می
دولت خریید اولیق ایدیب و فعلا
بروین و یهزاد مدرسه لری اورادا
سکونت ایدیلر. ایکجی سی دمانده
بیکده فروسی مدرسه تین جانیته
بیر کودکتان و بیر ایتدائی مدرسه
و اوج کلاس متوسطه خاندانلی بیر
مدرسه شکلنده ایدر. اولونور.

۱۳۱۸ هجری قمری ده خیابان مطهره
مبنی به جلالت مدرسی میرزا علی
جلالتین مدیری آئیندا افتتاح
اولوب و به مدرسه مشروطیتین
اولترینه مرحوم باقرخان سالاری
نین آدینا سالاری آدلاندریلدی و
۱۳۳۰ تا منحل اولدی، (ملاحوخ
مناسب در که حارف وزارتین اوسطه
ده کی همام یا پدر مدرسه لریندن
ایرستین آدینا سالاری اوسونلار)
هسین بولنده (۱۳۱۸ هجری قمری ده)
تیریزده انجمن حارف آدیندا بیر
موسسه آقامتدحسین خان مستشار
ریزین تحت ریاستده و مرحوم حاجی
میرزا آقا فرعی و حاجی بیرزادینده
علی حاج صدیر و آقا میرزا علی دلب
فلاحی و حاجی میرزا علی ابروانی
و حاجی میرزا علی بصیرت و حاجی
بیرزاحسین واعظ و دکتر علی خان
رعدی و میرزا ابراهیم شمس آوروشین
صنوبریه تشکیل تاپدی، و انجمنین
وظایفی حارفین تعلیمی و مدرسه لرین
اسلاحتی و مخصوصا مدرسه لر
دولتی بیرشکته سالاق و دولت بود
چشمندن اداره ایشک و صحیح احو
ایله برنامه تنظیم ایشک ایدی . طلبه
لرین و روحانی تالارین هدائی مطا
فتلرینه مواج اولدولمالارینا گوره
حارف مدرسه منحل اولدی .

۱۳۱۹ قمری ده مرحوم میرزا محمد
علیرخان تربیت و میهن‌دانی زاده
و شیرالصانع است پدر دیگر که لغمانی
مدرس می‌نشین که مشعل اولمعه‌دی
بود چنانچه پیر مجمل مدرسه تربا
آبدانانجس ایشین لر وحی‌مقصود
دهده پیر حیاط دوتوب و پیر قاپو
نصب ایشین لر، لیکن پید محمدپوری
معروف طایب‌الخلق (پید شهبانین
آقاسی) مرحوم فعلاطه‌بانین ابو-
پنده که چادر فورولوب و روت
مجلسی ایدی مشیر-چیشیب و مدرسه
لره نسبت فوق‌العاده رکبت حالدا
تقدیر ایدیب و اظهار ایشی؛
چاعت ا اوج عمر های لرین
پیرلر لریندن است پیرلر تربا آبدان
پیر مدرسه آچین لار، هر کس
اولادین اولایا فریالامذهب وی دیندر
وحی پورخودر مسلمانلارین حشرو
ننداده ... چاعت ده فورخوسو.

تشکر و معذرت

قدماشہم مرحوم علی اکبر بن فونی مائیلہ لطفاً تشریف کثیر
نسبت ویرن حرمتی آقا لاروز تشکر لریس تقدیم ایڈرم اگر
روحی نور لیم اونلارین کوروشلریندن من مانع اولورسا چوق
مدرت ایتم

۱۷۹ ث حمزه قزلباش احمدی

تشکر و معذرت

محرم آقا لاری که منب آملین تخریه مجلسند قدم رنجه پور و روبر
شریف کبر مشدرار نوز الفی تشکراتیمی آملاین حضورینا قدیم
و اولادین توفیق وسعادتین آرزو ایدیرم هر که تاملات روحی
و لطفیله ایدیلیم حضور لاری تشریفاب اولام اینه حضور پور و روبر آقا لاری
ش ۱۷۸ بقدر ساقی

آذربایجان ملی ظفر توخوجی کارخانه سینین خلیفه
اوچونجی مرده سی

قبول اولونور

۱- هر نمره ساپ رنگ ایدلمه سی تازه وارد اوا. ونموش ثابت
سووت رنگی این بوزده ۳۰٪ تخفیف ایه .
۲- هر دم جوراب کنی مارش اوزمده (توخوماق) هر کون
ساعت ۱۰ دان ۱۲ به قدر کارخانه قاپورینا مراجعه ایدیلین .
آذربایجان توخوجی فخر کارخانه سینین مدبری . چاووشی
۱۷۷

وطن دیلی
دوردنجی کتاب
ابتدائی کلاس ایچون

نشر اولدی - عمده ساتیلان یشری آذربایجان

ش ۱۷۳ معارف مطبعه‌سی ۲-۳

اعلان

سوومت مدنيت ابوى ومدنى رابطه جديتى طرفيندن
بويوك روس ادبىي ماقسيم غوركينين وفاتينين ۱۰ ابللكينه
حصر ايديلميش كتاب چا: ان چيناراق ساتيشا بوراخيلمشدر.
كتابىي سروش - جمدى - هلال ناصرى - چمن آرا -
حشمت و سوومت كتاب منازله ريدن آلمان اولار.

سوودت كتاب ماغازاسى
تازا كتابلار

۱. نظامی گنجوی
سہیلی اوزون
۲. کتاب چرخ ملی رنگلی قراویار وار
مارشاق
۳. انگلیس لغتعلی
۴. سیدوی
کتاب اوزم رندہ لیجہ ایشلملی

آذربایجان مطبعہ سی

نور و راه

آذربایجان معارف اداره سی
طرفیندن ینی بیر اقدام

[illegible]

فرقه خبرلوی

باسمہ تعالیٰ

۱- باسینچدا بیر متیج تریب
بیدلرک ناطق طرفیندن ، تولکه
بیرین آیدلاهاسی ، آیداپیزده
ترس لرین آیداهاسی ، خالصه
لر لرین کتدیلر آراییندا اولونمسی،
آتانه قدر یوتون مدنی و اجناسی
موقوفان محروم اولان ایران اهالی
یتیم فرقه ییزین شهادتی سایه
بینده بوندان صورتا تورل حقوقنا
لک اولوب سعادت دوعری گیتد
سی باره بینده محصل ناطق ایدن
دن صورتا ، متینده حاضر اولان
صاحت دن (۸۰) نفر فرقه ییزین
یتیمگی خدمت لرینی تقدیر ایدلرک
فرقه ییزه داخل اولماسی جاعنین
اولسیندا چوخ هیجان و تاکیدله
خواهش ایتیش لرلد .

۲- مهرا رود محلی قوشیه
سینین باسینچ لیه بینده دیوار
روزنلنسی آیین ۲۳ دنن اشعاره
اهلاشیدر .

۱۵۰۱ هـ شاندایا برات بارسای
استله بر افره و کتدیلر نذر لر
چشمه

چشمه مجلسی ترقیب ویریلرک ،
شهرین هر طبقه آهلیسیندن فرمان
دایرن گورودوبنه گیتیشلر در .

۲- اهالی طرفیندن ده مراعتین
جسمه مسجدینده ، ۱۵ هـ شاندایا
بیدان توتوری جشن دونولوب
ولای قوشیه طرفیندن حاضرین
تیرک ایدلشیدر .

۳- مراده ککی عسکرلریز ،
ناتقیر وجوالار ییزدن توتوری ، حیا
نلار دا طنطنه لی بیر رسم گیچیدایا
اولودی .

۴- سوونت ایقافیه مدنی راند
ساحطینا جمعیتمی مراده شعبه
طرفیندن (مذیت ایونده) طنطنه لی
بیر جشن مجلسی فورولدی سیر
نیجه ناطقین تطبیقین سورلو-
بی .

هشتی طرفیندن بیر پرده فونرت
واوچ پرده ده سیرازا قشلی
آخوند ولین یه سیرلیدن و آبرجادا
بیر پرده دلف و قوشوبی سایل
ویریلرک جشن سویوگ احسانات
ایچینده خاتمه تاپیلدی در .

